

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Sžo/2/2013
Identifikačné číslo spisu:	8012200456
Dátum vydania rozhodnutia:	18.12.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Kováčová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:8012200456.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa C. J., bytom J..XXX, I. J. XXX XX, zast. JUDr. Ing. Michalom Plentom, advokátom so sídlom vo Vranove nad Topľou, Sídliisko Okulka č. 19, proti odporcovi Obci Kvakovce, Kvakovce č. 88, Slovenská Kajňa, zast. JUDr. Alžbetou Jordánovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Kuzmányho 57, Košice, v konaní o zrušenie a neplatnosť miestneho referenda o odvolaní navrhovateľa z funkcie starostu obce Kvakovce, o odvolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove, č. k. 3S 52/2012-11 zo dňa 21. septembra 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 21. septembra 2012, č. k. 3S/52/2012-11, p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením Krajský súd v Košiciach konanie o návrhu navrhovateľa o zrušenie a neplatnosť miestneho referenda o odvolaní navrhovateľa z funkcie starostu obce Kvakovce zastavil v zmysle § 250 d ods. 3 O.s.p. a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Krajský súd takto rozhodol, keď dospel k záveru, že navrhovateľ bol v miestnom referende konanom dňa 16. apríla 2011 odvolaný z funkcie starostu obce Kvakovce, pričom miestne referendum zo dňa 16. apríla 2011 je postupom obce Kvakovce a jej orgánov, ktoré predchádzajú uzneseniu obecného zastupiteľstva obce Kvakovce o vyhlásení výsledkov miestneho referenda uznesením č. 44/2011 zo dňa 26. apríla 2011. Konanie o vyslovení neplatnosti tohto uznesenia bolo zastavené rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 1S/68/2011-80 zo dňa 12. januára 2012 z dôvodu podania návrhu neoprávnenou osobou. Krajský súd ďalej uviedol, že ak návrh na preskúmanie uznesenia obecného zastupiteľstva môže podať podľa § 250zf O.s.p. len prokurátor, resp. účastníkmi konania sú obec, mesto, mestská časť alebo vyšší územný celok, aj návrh na preskúmanie postupu obecného zastupiteľstva, ktorým je miestne referendum môže podať len prokurátor, a teda navrhovateľ je aj na podanie predmetného návrhu neoprávnenou osobou. Preto postup správneho orgánu, za ktorý súd považuje aj referendum, ktorého zrušenia a vyslovenia jeho neplatnosti sa žalobca domáha, nemôže byť samostatne predmetom súdneho prieskumu bez toho, aby predmetom preskúmania nebolo aj

rozhodnutie správneho orgánu ako dôsledok tohto postupu, Avšak konanie o vyslovenie neplatnosti tohto uznesenia obecného zastupiteľstva bolo zastavené uvedeným rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 12. januára 2012 z dôvodu podania návrhu neoprávnenou osobou.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove podal odvolanie navrhovateľ a žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky v odvolacom konaní napadnuté rozhodnutie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uviedol, že z odôvodnenia krajského súdu na strane 4 - 5 napadnutého uznesenia vyplýva, že krajský súd nie je vecne príslušný na konanie v danej veci, avšak tento právny názor krajského súdu nepovažuje za správny a poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR - uznesenie IV. ÚS 128/04 - 17 zo dňa 16. apríla 2004, z ktorého vyplýva, že „spôsob vykonania miestneho referenda neupravuje osobitný zákon. Preto je pri nedostatku právnej úpravy postupu orgánov územnej samosprávy a orgánov určených na vykonanie referenda nevyhnutná analógia legis. Na postup pri jeho vykonaní sa na základe toho používa zákon SNR č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov“. Ďalej uviedol, že podľa § 11 ods. 1 uvedeného volebného zákona riadia voľby do orgánov samosprávy obcí volebné komisie a podľa § 11 ods. 9 volebného zákona volebné komisie a ich útvary sú zriadené na celé volebné obdobie. Poukázal na to, že Ústavný súd SR v náleze PL. ÚS 19/98 okrem iného uviedol „volebné komisie sú inštitúciami verejnej správy za predpokladu, že činnosť, ktorú vykonávajú, je správnou činnosťou vykonávanou vo verejnom záujme. Príprava a zabezpečovanie volieb je vo verejnom záujme, preto vytvorenie orgánu verejnej moci, akým je volebná komisia, zaraďuje tento orgán medzi orgány verejnej moci. Miestna volebná komisia nie je orgánom štátnej správy, ale je orgánom verejnej správy. Formulácia daná článkom 142 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorej sa súdom zveruje právomoc preskúmať rozhodnutia správnych orgánov, určuje právomoc súdov preskúmať nielen rozhodnutia štátnej správy, ale aj ďalších orgánov verejnej správy ...“. Podľa navrhovateľa tento záver z judikatúry ústavného súdu sa v celom rozsahu uplatní aj na okrskové komisie pre hlasovanie obyvateľov obce. Tieto komisie ústavný súd považuje za orgány verejnej správy v rozsahu, v ktorom vykonávajú správnu činnosť vo verejnom záujme a takou činnosťou je nepochybne aj príprava, organizácia, uskutočnenie a zistenie výsledkov hlasovania obyvateľov obce. Poukázal na článok 142 ods. 1 vety za bodkočiarkou účinného od 1. júla 2001 ústavy, ako i § 7 ods. 2 O.s.p. v znení účinnom od 1. septembra 2003, ďalej § 244 ods. 1 O.s.p., ďalej na článok 129 ods. 2 ústavy s tým, že zákonná úprava konania vo volebných veciach je obsiahnutá v § 59 a nasl. zákona o ústavnom súde, ktoré okrem iného ustanovujú okruh subjektov, ktoré majú aktívnu legitimáciu na podanie volebnej sťažnosti, obligatórne náležitosti návrhu na začatie konania, lehotu na podanie návrhu a okruh účastníkov konania. Ústava ani zákon o Ústavnom súde neobsahujú osobitnú úpravu konania ústavného súdu vo veciach miestneho referenda. Ďalej navrhovateľ poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6SŽ/196/2001 za 29. apríla 2002, z ktorého vyplýva záver, že „Právomoc súdov v správnom súdnictve na preskúmanie rozhodnutí orgánov verejnej správy podľa § 247 ods. 1 a nasl. O.s.p. je daná aj v prípade, ak v osobitnom zákone nie výslovne uvedené, že takéto rozhodnutie je preskúmateľné súdom v správnom súdnictve. Súd v takýchto prípadoch skúma, či boli splnené podmienky ust. § 244 ods. 3 O.s.p., či boli alebo mohli byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti priamo dotknuté“. V závere svojho odvolania navrhovateľ uviedol, že pri podávaní svojho návrhu vychádzal z uznesenia Ústavného súdu SR IV. ÚS 128/04 - 17 zo dňa 16. apríla 2004.

Obec Kvakovce sa písomne k odvolaniu navrhovateľa v krátkosti vyjadrila a poukázala na dôvody napadnutého uznesenia a na súvisiace rozhodnutie Krajského súdu v Prešove a to rozsudok 1S/68/2011. Pokiaľ navrhovateľ vo svojom odvolaní aj cituje rôzne ustanovenia O.s.p. týkajúce sa správneho súdnictva a tiež judikatúru, avšak bez zrejmej súvislosti k podstate rozhodnutia krajského súdu a preto napadnuté uznesenie prvostupňového súdu považuje za vecne správne a žiadala, aby ho Najvyšší súd Slovenskej republiky potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nie je možné vyhovieť a to z nasledovných dôvodov :

Podľa § 7 ods. 2 O.s.p. v občianskom súdnom konaní súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci a rozhodujú o súlade všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy vo veciach územnej

samosprávy so zákonom a pri plnení úloh štátnej správy aj s nariadením vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 6 O.s.p. primerane podľa ustanovení tejto časti konajú a rozhodujú sudy aj vtedy, ak to ustanoví osobitný predpis alebo ak preskúmanie rozhodnutí orgánov verejnej správy vyplýva z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Do tzv. verejného (správneho) súdnictva patria podľa siedmej hlavy piatej časti O.s.p. aj konania o nezákonnosti a zrušení uznesení zastupiteľstiev orgánov územnej samosprávy (§ 250zf O.s.p.) ako aj konania o súlade všeobecne záväzného nariadenia obce a vyššieho územného celku so zákonom, nariadením vlády a všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy zastupiteľstiev orgánov územnej samosprávy (§ 250zfa O.s.p.).

Účelom konania v týchto veciach je preskúmanie zákonnosti uznesení obecných zastupiteľstiev, miestnych zastupiteľstiev, mestských zastupiteľstiev alebo uznesení zastupiteľstva vyššieho územného celku, resp. zákonnosti všeobecne záväzného nariadenia obce a vyššieho územného celku so zákonom, nariadením vlády a všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy zastupiteľstiev orgánov územnej samosprávy.

Účastníkmi konania sú obec, mesto, mestská časť alebo vyšší územný celok a prokurátor (§ 250zf ods. 2 a § 250zfa ods. 2 O.s.p.).

Konanie sa začína len na návrh. Procesne oprávneným na podanie návrhu je v oboch prípadoch prokurátor, ktorého protestu sa nevyhovelo zrušením napadnutého uznesenia zastupiteľstva (§ 250zf ods. 1 O.s.p.) alebo zrušením alebo zmenou všeobecne záväzného nariadenia (§ 250zfa ods. 1 O.s.p.).

Prípustnosť návrhu v týchto veciach teda podmieňuje neúspešnosť protestu prokurátora podľa § 22 a nasl. zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov.

Z uvedeného nesporne vyplýva, že žalobca nie je aktívne procesne legitimovaný na podanie žaloby v tej časti, ktorou sa domáha zrušenia a neplatnosti miestneho referenda o odvolaní navrhovateľa z funkcie starostu obce, nakoľko na podanie takéhoto návrhu v zmysle § 250zf OSP, resp. § 250zfa O.s.p. je aktívne procesne legitimovaný výlučne prokurátor, a to iba v prípade, že nebolo vyhovené jeho protestu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sú potom i všetky námietky žalobcu uvedené v odvolaní bez právneho významu. Žalobca totiž zrejme účelovo opomína súčasnú platnú právnu úpravu, keď na túto ani nepoukazuje.

Podľa § 250zf ods. 1 O.s.p., ak obecné zastupiteľstvo, mestské zastupiteľstvo, miestne zastupiteľstvo alebo zastupiteľstvo vyššieho územného celku nezruší na základe protestu prokurátora svoje uznesenie, ktoré je v rozpore so zákonom, môže prokurátor podať na súd návrh na zrušenie tohto uznesenia.

Podľa § 26 ods. 7 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov ak obec (mestská časť, mesto) nezruší na základe protestu prokurátora uznesenie obecného zastupiteľstva (miestneho zastupiteľstva, mestského zastupiteľstva), môže prokurátor podať na súd návrh podľa osobitného zákona na zrušenie tohto uznesenia.

Z citovaných ustanovení nesporne vyplýva, že procesne oprávneným na podanie návrhu na preskúmanie zákonnosti uznesenia obecného zastupiteľstva je výlučne prokurátor, ktorého protestu sa nevyhovelo zrušením napadnutých uznesení obecného zastupiteľstva. Na základe tohto je zjavné, že žalobca nie je aktívne procesne legitimovaný na podanie návrhu, ako to správne ustálil Krajský súd v Prešove, ktorého postup je potrebné považovať za súladný so zákonom, ako to vyplýva i z potvrdzujúceho rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 8Sžo18/2012 zo dňa 24. mája 2012.

Nakoľko žaloba bola podaná neoprávnenou osobou krajský súd správne konanie zastavil v zmysle ust. § 250d ods. 3 O.s.p. v spojení s § 244 ods. 6 O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. a § 219 ods. 1, 2 O.s.p. napadnuté uznesenie krajského súdu potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.